

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 021045 18 Uvp
Banjaluka, 09.09.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi „L.K.“ d.o.o. P., koga zastupa punomoćnik M.M., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 14.06.2017. godine, tuženog Ministarstva, u predmetu zabrane javnog saopštavanja autorskih muzičkih djela, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 021045 17 U od 28.02.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 09.09.2020. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 021045 17 U od 28.02.2018. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 2.275,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvedno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Policijske uprave B. broj ... od 04.05.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem zabranjeno je javno saopštavanje autorskih muzičkih djela, odnosno bilo kakvo izvođenje autorskih muzičkih djela u objektu tužioca PJ Dragstor „F.“ B., sa sjedištem u B., Ulica C.L. broj 19. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora u iznosu od 950,00 KM.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje prvostepenog organa od 04.05.2017. godine, jer je isto zasnovano na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju i doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava, konkretno odredbe člana 27. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10 - u daljem tekstu: Zakon), koja odredba obavezuje sve organizatore kulturno-umjetničkih i zabavnih priredaba i druge korisnike zaštićenih autorskih djela da prije javnog saopštavanja istih pribave prava za to saopštavanje i da u roku od 15 dana nakon saopštavanja pošalju kolektivnoj organizaciji spisak svih korišćenih djela, a ako postupe suprotno, kao tužilac, nadležni organ unutrašnjih poslova ima ovlaštenje da na zahtjev autora ili kolektivne organizacije zabrani priredbu, odnosno korišćenje zaštićenog djela, kako je to u konkretnom slučaju učinila Policijska uprava B.. Sud je podržao utvrđenje organa da je tužilac postupao suprotno odredbi člana 27. stav 1. Zakona, jer to proizilazi iz zahtjeva „Asocijacije kompozitora muzičkih stvaralaca“ Sarajevo (u daljem tekstu: AMUS) primljenog kod prvostepenog organa 30.11.2016. godine, u kome je iznesena tvrdnja da tužilac u objektu PJ

Dragstor „F.“ B. pušta muziku sa mehaničkih uređaja bez prethodno pribavljenog prava za to javno saopštavanje, a koju tvrdnju nije osporio tužilac čije se uredno pozvano odgovorno lice nije odazvalo pozivu Policijske uprave radi davanja izjave, niti je postupilo po obavijesti tog prvostepenog organa koja mu je takođe uredno uručena, a kojom je upoznat sa obavezom zaključivanja ugovora o korišćenju autorskih muzičkih djela u smislu odredbe člana 25. i 26. Zakona.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njenu zakonitost zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da je sud podržao utvrđenja tuženog i prvostepenog organa, iako ista nisu pravilna. Ističe da kao pravni osnov za donošenje rješenja od 04.05.2017. godine, prvostepeni organ navodi odredbu člana 27. stav 2. Zakona koja propisuje da će nadležni organ unutrašnjih poslova na zahtjev autora ili kolektivne organizacije zabraniti priredbu, odnosno korišćenje zaštićenog djela ako organizator nije prethodno pribavio prava iz stava 1. ovog člana, a stav 1. istog člana propisuje da su organizatori kulturno-umjetničkih i zabavnih priredaba i drugi korisnici zaštićenih autorskih djela obavezni da u slučajevima kada je to potrebno prema odredbama ovog zakona prethodno pribave prava za saopštavanje javnosti tih djela, a u roku od 15 dana nakon takvog saopštavanja da pošalju odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji spisak svih korišćenih djela, sadržaj koje odredbe nije sporan, ali je sporno to što prvostepeni organ nije utvrdio, niti to iz rješenja proizilazi, da je tužilac organizator kulturno-umjetničkih i zabavnih priredaba ili da je korisnik zaštićenih autorskih djela koji je bio u obavezi da pribavi prava na saopštavanje javnosti tih djela. Pravna logika prvostepenog organa oličena je u zaključku da „činjenica sadržana u zahtjevu AMUS da tužilac nije pribavio pravo za saopštavanje zaštićenih muzičkih djela je činjenica na osnovu koje se utvrdilo stanje stvari“, a ovakva pravna logika dokazuje kako je ovaj upravni postupak vođen, pri čemu nikako tužilac nije dobio odgovor na ključno pitanje zašto mora zaključiti ugovor sa AMUS, zar zato što to AMUS zahtijeva, a tužilac ne spori da po tom zahtjevu nije postupio, što svakako nisu zakoniti razlozi za donošenje prvostepenog rješenja. Sve ove navode tužilac je iznio u tužbi, ali se sud nije upuštao u suštinu spora, već samo navodi da niko ne tvrdi da je tužilac organizator priredbi, nego da ne može saopštavati muziku u svom poslovnom objektu, ali sud dalje ne kaže odakle izvodi te zaključke, niti da li je i ko utvrdio da tužilac u svom objektu pušta muziku, niti koju (da li zaštićenu ili ne), niti da li postoje i druge organizacije koje se bave zaštitom autorskih prava, ali ni ono najvažnije ko može da utvrdi da postoji obaveza tužioca da zaključi ugovor sa AMUS. Drugim riječima, uz evidentne manjkavosti upravnog postupka koji je proveden po skraćenoj proceduri bez da je tužilac uredno pozvan putem svog odgovornog lica (nužno je lično dostavljanje), sam dispozitiv prvostepenog rješenja nije jasan i nije ga moguće provesti, ali i sama pasivna legitimacija tužioca u postupku je upitna, jer podsjeća da i sud zaključuje „da ne postoji obaveza da se sa AMUS sklopi ugovor ili pribavi pravo samo za onog ko ne saopštava javnosti zaštićena djela“, ali pri tom sud ne kazuje iz čega je izveden zaključak da je, kada je i koja djela tužilac saopštavao, da li ista zaštićena i da li ista štiti AMUS, a sud to nije ni mogao navesti, jer to nisu naveli ni upravni organi čiji se akti pobijaju tužbom. Zbog navedenog predlaže ovom sudu da zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači ili ukine, a postavio je i zahtjev za nadoknadu troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu 1.125,00 KM.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita. Podsjeća da je predmet ove upravne stvari bilo utvrđivanje činjenice da li je tužilac prethodno pribavio prava za javno saopštavanje zaštićenih muzičkih djela u svojim objektima. S obzirom da se prava za javno saopštavanje muzičkih djela pribavljaju na osnovu ugovora sa autorima ili udruženjima autora (asocijacijama), netačan je navod tužioca da on nije bio obavezan zaključiti

ugovor sa AMUS, jer svako ko namjerava da javnosti saopštava zaštićena muzička djela, mora prethodno, prije početka saopštavanja istih, pribaviti saglasnost autora ili udruženja koje zastupa interese autora. Kako tužilac nesporno nije pribavio prava za javno saopštavanje zaštićenih muzičkih djela u svom objektu, prvostepeni organ je pravilno postupio kada je shodno odredbi člana 27. stav 2. Zakona istom zabranio javno saopštavanje zaštićenih muzičkih djela u tom objektu. Zbog navedenog predlaže da sud zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom su podržana utvrđenja tuženog da je prvostepeni organ postupio zakonito kada je tužiocu rješenjem od 04.05.2017. godine zabranio javno saopštavanje autorskih muzičkih djela u poslovnom objektu u B., pozivom na odredbu člana 27. stav 2. u vezi sa stavom 1. Zakona koje je pravilno tumačio, a koji zaključak nižestepenog suda nije pravilan niti zasnovan na ispravama spisa, kako to osnovano ističe tužilac u zahtjevu.

Nije sporno da odredba člana 27. stav 1. Zakona propisuje da su organizatori kulturno-umjetničkih i zabavnih priredaba i drugi korisnici zaštićenih autorskih djela obavezni da u slučajevima kada je to potrebno prema odredbama ovog zakona prethodno pribave prava za saopštavanje javnosti tih djela, a u roku od 15 dana nakon takvog saopštavanja da pošalju odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji spisak svih korišćenih djela, kao ni to da stav 2. iste odredbe propisuje da će nadležni organ unutrašnjih poslova na zahtjev autora ili kolektivne organizacije zabraniti priredbu, odnosno korišćenje zaštićenog djela, ako organizator nije prethodno pribavio prava iz stava 1. ovog člana. Takođe nije sporno ni to da odredbe člana 25. i 26. Zakona za sve korisnike autorskih muzičkih djela propisuju obavezu zaključenja ugovora sa kolektivnom organizacijom koja prethodno sa tim autorima čija su djela u pitanju, zaključi kolektivni ugovor koji javno objavi, što su sve zakonska rješenja čija se pravilnost i ne može pobijati u okviru upravnog postupka i upravnog spora.

Međutim, sporna je i od suštinskog značaja za rješenje ove upravne stvari okolnost da li je tužilac, kada i na koji način koristio (javno saopštavao) zaštićena autorska muzička djela u svom objektu i koja to djela za čije saopštavanje nije pribavio prava od AMUS, ako se radi o djelima koja štiti ova kolektivna organizacija, jer ta okolnost nije ni utvrđivana u upravnom postupku, a preko čega je olako prešao nižestepeni sud, iako je to bio suštinski tužbeni navod. Ovu okolnost su organi uprave „utvrdili“ na osnovu navoda AMUS iznesenog u zahtjevu od 29.11.2016. godine, gdje ovaj pravni subjekt navodi da se u predmetnom objektu tužioca pušta muzika sa mehaničkih uređaja PC, CD, DVD, TV prijemnika i slično, koja tvrdnja bez ijednog konkretnog dokaza o tome kada se to desilo, koja muzika je puštana i kojih autora čija prava štiti AMUS, ni u kom slučaju ne može biti valjan osnov za ovo ključno utvrđenje od koga zavisi primjena odredbe člana 27. stav 2. Zakona, što je neosnovano izgubio iz vida nižestepeni sud.

Iz upravnog spisa proizilazi da je prvostepeni organ po prijemu zahtjeva AMUS istog dopisom od 06.12.2016. godine pravilno pozvao da zahtjev dopuni, odnosno da predloži dokaze kojim bi se utvrdile činjenice da je tužilac u poslovnom objektu u B. javno saopštavao zaštićena autorska muzička djela bez prethodno pribavljenog prava za njihovo saopštavanje, ali je dalje pogrešno odustao od ovog pravilnog naloga prihvatajući navod AMUS da tužilac sa njim nije zaključio ugovor o korišćenju autorskih djela u smislu odredaba člana 25. i 26. Zakona, koja nesporna okolnost da tužilac nije zaključio ugovor, nije dokaz da on neovlašćeno koristi,

odnosno javno saopštava autorska muzička djela autora čija prava štiti AMUS, na čemu osnovano insistira u zahtjevu.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi nezakovitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava i pobijana presuda preinačava na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49a. stav 1. ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03 - 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS, obzirom da je tužilac uspio u sporu, a postavio je opredjeljen zahtjev za nadoknadu troškova. Postavljenim troškovnikom je potraživao: trošak sastava tužbe od strane advokata 750 KM, trošak sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje 1.125 KM, sa troškovima sudske takse na tužbu i presudu ukupno 200 KM, te na zahtjev 200 KM. Shodno tome dosuđeni iznos se odnosi na: trošak sastava tužbe od strane advokata 300 bodova prema Tarifnom broju 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05 - u daljem tekstu: Tarifa), trošak na ime sastava zahtjeva 450 bodova, trošak na ime paušalne nagrade prema Tarifnom broju 12. Tarife 187,5 bodova, što ukupno iznosi 937,5 bodova. Na osnovu člana 14. Tarife vrijednost boda iznosi 2,00 KM, slijedom čega je sud tužiocu na ime troškova zastupanja od strane advokata (sastav tužbe i zahtjeva sa paušalom) priznao ukupno 1.875,00 KM, kojem iznosu su dodati troškovi takse na tužbu i presudu po 100,00 KM, te na zahtjev 200,00 KM, koje iznose je tužilac uredno platio po nalogu suda dana 13.03.2018. i 16.04.2018. godine, što konačno daje 2.275,00 KM, koliko je i dosuđeno stavom 2. izreke ove presude.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić